

พระราชบัญญัติ

ว่าด้วยการเปลี่ยนสัญชาติ เนื่องจากการเปลี่ยน
เส้นเขตต์แดนระหว่างประเทศไทย และ พม่า
ตอนแม่น้ำสาย พุทธศักราช ๒๔๘๓

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล
คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์
(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร
ลงวันที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐)

ชาติไทยที่พวกรา

พล.อ. พิษยนทร โยธิน

ตราไว้ ณ วันที่ ๓๐ กันยายน พุทธศักราช ๒๔๘๓

เป็นปีที่ ๗ ในรัชกาลปัจจุบัน

วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๔๘๓ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๗ หน้า ๔๔๔

โดยที่สภาผู้แทนราษฎร ลงมติว่า สมควรวางบทบัญญัติว่าด้วยการเปลี่ยนสัญชาติ เนื่องจากการเปลี่ยนเส้นเขตต์แดนระหว่างประเทศไทยกับพม่า ตอนแม่น้ำสาย ตามความตกลงระหว่างประเทศไทยและอังกฤษ ซึ่งได้ทำหนังสือแลกเปลี่ยนกัน ณ กรุงเทพ ฯ เมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๔๘๓

จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า “พระราชบัญญัติว่าด้วยการเปลี่ยนสัญชาติ เนื่องจากการเปลี่ยนเส้นเขตต์แดนระหว่างประเทศไทยและพม่า ตอนแม่น้ำสาย พุทธศักราช ๒๔๘๓”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๔๘๓ เป็นต้นไป

มาตรา ๓ การเปลี่ยนสัญชาติ เนื่องจากการเปลี่ยนเส้นเขตต์แดนระหว่างประเทศไทยและพม่า ตอนแม่น้ำสาย ตามความตกลงระหว่างประเทศไทยและอังกฤษ ซึ่งได้ทำหนังสือแลกเปลี่ยนกัน ณ กรุงเทพ ฯ เมื่อวันที่ ๑

เล่ม ๕๗ หน้า ๔๔๕ ราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๔๘๓

ตุลาคม พุทธศักราช ๒๔๘๓ นั้น ให้เป็นไปตามหนังสือ
แลกเปลี่ยนต่อท้ายพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ
และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย มีหน้าที่รักษาการให้
เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พิบูลสงคราม

นายกรัฐมนตรี

วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๔๘๓ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๗ หน้า ๔๔๖

คำแปลหนังสือของอัครราชทูตอังกฤษ

สถานทูตบริติช

กรุงเทพฯ ฯ

วันที่ ๑ ตุลาคม ค.ศ. ๑๙๔๐

ท่านรัฐมนตรี

ตามคำสั่งของรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงการต่างประเทศ
แห่งสมเด็จพระราชาธิบดี ข้าพเจ้าขอเรียนท่านว่ารัฐบาล
ของสหราชอาณาจักรแห่งบริเตนใหญ่และไอร์แลนด์เหนือ
ได้พิจารณารายงานของ คณะข้าหลวงของรัฐบาลไทย และ
รัฐบาลพม่า ซึ่งเมื่อเดือนมีนาคม ค.ศ. ๑๙๓๕ ได้ตรวจ
ดูการเปลี่ยนแปลงทางเดินของแม่น้ำสาย เกี่ยวกับเขตต์
แดนระหว่างประเทศไทยกับพม่าแล้ว และพร้อมที่จะ
ตกลงตามคำแนะนำที่มีอยู่ในรายงานที่วันั้น

๒. ฉะนั้น ข้าพเจ้าขอเสนอว่าเพื่ออนุโลมตามหลักการ
ซึ่งมีอยู่ในหนังสือที่ได้แลกเปลี่ยนกัน ณ กรุงเทพฯ ฯ เมื่อ
วันที่ ๒๗ สิงหาคม ค.ศ. ๑๙๓๑ และวันที่ ๑๔ มีนาคม
ค.ศ. ๑๙๓๒ ให้ถือว่าเขตต์แดนได้เปลี่ยนไปเท่าที่เสนอ
ไว้ในวรรค ๒ และ ๓ แห่งบันทึกและในแผนที่ซึ่งแนบมา

เล่ม ๕๗ หน้า ๔๔๗ ราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๔๘๓

ณะที่นี้ และซึ่งขณะข้าหลวงของแต่ละฝ่ายได้ลงนามไว้เป็นสำคัญแล้ว อนึ่ง ข้าพเจ้าขอเสนอด้วยว่าให้ใช้หลักการที่วางไว้ในอนุวรรค (ข) (ค) และ (ง) แห่งวรรค ๔ ของบันทึกต่อท้ายหนังสือนี้ เพื่อกำหนดฐานะทางสัญชาติของบุคคลที่อยู่ในอาณาเขตต์ซึ่งได้โอนจากประเทศหนึ่ง ไปยังอีกประเทศหนึ่ง เนื่องจากแม่น้ำสายได้เปลี่ยนทางเดินในคราวนี้ หรือในคราวต่อ ๆ ไป

๓. ถ้ารัฐบาลไทยตกลงตามข้อเสนอนี้ ข้าพเจ้าใคร่ขอเสนอว่าหนังสือฉบับนี้และหนังสือตอบของ พล.ฯ ท่านมีข้อกำหนดเช่นเดียวกัน พร้อมทั้งต้นฉบับบันทึกและแผนที่นั้น ให้ถือว่าประกอบเป็นความตกลงระหว่างรัฐบาลของสหราชอาณาจักรกับรัฐบาลไทย มีผลใช้ได้ตั้งแต่วันที่แห่งหนังสือของ พล.ฯ ท่านเป็นต้นไป

ข้าพเจ้าขอถือโอกาสนี้แสดงความนับถืออย่างยิ่งมายังท่านรัฐมนตรี

จ. ครอสบี

อัครราชทูตแห่งสมเด็จพระราชาธิบดี

วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๔๘๓ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๗ หน้า ๔๔๘

คำแปลหนังสือของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

กระทรวงการต่างประเทศ

วังสราญรมย์

วันที่ ๑ ตุลาคม ค.ศ. ๑๙๔๐

ท่านอัครราชทูต

ข้าพเจ้าขอตอบรับหนังสือของท่าน ลงวันนั้น แจ้งให้
ข้าพเจ้าทราบว่า รัฐบาลของสหราชอาณาจักรแห่งบริเตน
ใหญ่และไอร์แลนด์เหนือ พร้อมทั้งจะตกลงตามคำแนะนำ
ที่มีอยู่ในรายงานของคณะข้าหลวง ซึ่งเมื่อเดือนมีนาคม
ค.ศ. ๑๙๓๕ ได้ตรวจดูการเปลี่ยนแปลงทางเดินของแม่น้ำ
สายเกี่ยวกับเขตต์แดนระหว่างประเทศไทยและพม่า

๒. ในการตอบ ข้าพเจ้าขอเรียนให้ท่านทราบว่า ใน
ส่วนที่เกี่ยวกับรัฐบาลแห่งสมเด็จพระราชาธิบดีนั้น รัฐบาล
แห่งสมเด็จพระราชาธิบดีเห็นชอบด้วยคำแนะนำที่มีอยู่ใน
รายงานซึ่งอ้างถึงข้างต้น กับตกลงตามข้อเสนอที่บ่งไว้ใน
หนังสือของท่านซึ่งกำลังตอบอยู่นี้ กล่าวคือ เพื่ออนุโลมตาม
หลักการที่มีอยู่ในหนังสือที่แลกเปลี่ยนกันณะกรุงเทพฯ ฯ เมื่อ
วันที่ ๒๗ สิงหาคม ค.ศ. ๑๙๓๑ และวันที่ ๑๔ มีนาคม
ค.ศ. ๑๙๓๒ ให้ถือว่าเขตต์แดนได้เปลี่ยนไปเท่าที่เสนอไว้

เล่ม ๕๗ หน้า ๔๔๕ ราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๔๘๓

ในวรรค ๒ และ ๓ ของคำแนะนำที่บ่งไว้ในบันทึกและใน
แผนที่ซึ่งแนบมาฉะนี้ และซึ่งคณะข้าหลวงแต่ละฝ่ายได้
ลงนามไว้เป็นสำคัญแล้ว อนึ่งรัฐบาลไทยพร้อมที่จะตกลง
ตามหลักการที่วางไว้ในอนุวรรค (ข), (ค) และ (ง) แห่ง
บันทึกที่กล่าวนั้น เพื่อกำหนดฐานะทางสัญชาติของบุคคลที่
อยู่ในอาณาเขตซึ่งได้โอนจากประเทศหนึ่งไปยังอีกประเทศ
หนึ่ง เนื่องจากแม่น้ำสายได้เปลี่ยนทางเดินในคราวนี้หรือ
ในคราวต่อ ๆ ไป

๓. ตามข้อเสนอที่มีอยู่ในวรรคสุดท้ายแห่งหนังสือของ
พล.ฯ ท่าน หนังสือฉบับนั้นและหนังสือของข้าพเจ้าฉบับนี้
พร้อมทั้งต้นฉบับบันทึก และแผนที่ที่วางนั้นให้ถือว่าประกอบ
เป็นความตกลงระหว่างรัฐบาลของสหราชอาณาจักร กับ
รัฐบาลไทยมีผลใช้ได้ตั้งแต่วันนี้เป็นต้นไป

ข้าพเจ้าขอถือโอกาสนี้แสดงความนับถืออย่างยิ่งมายัง
ท่านอัครราชทูต

พิบูลสงคราม

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

คำแปล

บันทึก

๑. ในเรื่องแม่น้ำสายอันเป็นเขตต์แดนระหว่างประเทศไทยกับรัฐเชียงตุง ตามความตกลงปี ค.ศ. ๑๘๘๑ นั้น ได้มีความตกลงและหนังสือแลกเปลี่ยนกันลงวันที่ ๒๗ สิงหาคม ค.ศ. ๑๘๓๑ และวันที่ ๑๔ มีนาคม ค.ศ. ๑๘๓๒ ระหว่างรัฐบาลไทยกับรัฐบาลอังกฤษ หลักการที่ได้วางไว้ในความตกลงและหนังสือแลกเปลี่ยนที่ว่านั้นว่า ต่อไปภายหน้า ถ้าแม่น้ำสายเปลี่ยนทางเดินอีก รัฐบาลทั้งสองฝ่ายพร้อมที่จะถือ "ร่องน้ำลึก" ของแม่น้ำสายเป็นเขตต์แดนเสมอไป โดยไม่คำนึงถึงการเสียดินแดนใด ๆ อันจะพึงมีขึ้นโดยการเปลี่ยนแปลงเช่นว่านั้น

๒. บัดนี้ แม่น้ำสายได้เปลี่ยนทางเดินอีก โดยตัดเขาเข้าไปในดินแดนทางรัฐเชียงตุง ซึ่งอยู่ระหว่างสะพานเหล็กข้ามแม่น้ำสายกับที่ซึ่ง แม่น้ำสายกับแม่น้ำ รวกมาบรรจบกัน และทั้งส่วนใหญ่ของร่องน้ำเดิมไว้คั้นเขินขึ้น

๓. เราได้ตรวจร่องน้ำทั้งเก่าและใหม่ของแม่น้ำสาย ดังที่แสดงไว้ในแผนที่ที่แนบมานี้แล้ว และพอใจว่า ร่องน้ำใหม่เป็นร่องน้ำลึก

๔. ฉะนั้น เราขอเสนอว่า

ก. ตามหลักการที่กำหนดไว้ในความตกลงและหนังสือ
แลกเปลี่ยนลงวันที่ ๒๗ สิงหาคม ค.ศ. ๑๙๓๑ และวันที่ ๑๔
มีนาคม ค.ศ. ๑๙๓๒ ที่อ้างถึงในวรรค ๑ ข้างต้น ควรถือ
ร่องน้ำใหม่ของแม่น้ำสายอันเป็นร่องน้ำลึก เป็นเขตต์แดน
ระหว่างประเทศไทยกับรัฐเชียงตุง แต่ให้เป็นที่เข้าใจกันว่า
หลักการ "ร่องน้ำลึก" นี้จะคงใช้ต่อไปในกรณีที่แม่น้ำสาย
เปลี่ยนทางเดินอีกในอนาคต

ข. คนในบังคับ อังกฤษ ซึ่งมีถิ่นที่อยู่เป็นอาจณในอาณา
เขตต์ซึ่งจะได้โอนจากอริปไตยอังกฤษไปยังอริปไตยไทยนั้น
ให้พ้นจากการเป็นคนในบังคับอังกฤษ และให้ถือสัญชาติไทย
เว้นแต่จะได้ทำคำขอเพื่อคงไว้ซึ่งสัญชาติอังกฤษต่อไป ยื่น
ต่อเจ้าหน้าที่อังกฤษที่สมควรภายใน ๖ เดือน นับแต่วันโอน
อาณาเขตต์ที่เกี่ยวข้องตามพิธีการเป็นต้นไป

ค. ระเบียบการนี้ให้นำมาใช้เป็นประจําโดยอนุโลมใน
ส่วนที่เกี่ยวกับอาณาเขตต์ ซึ่งจะได้โอนจากอริปไตยอังกฤษ
ไปยังอริปไตยไทยในอนาคต หรือกลับกัน อันเป็นผลต่อ
เนื่องมาจากการปรับปรุงปักปันเขตต์แดนระหว่างประเทศไทย
กับรัฐเชียงตุงตามความตกลง และหนังสือแลกเปลี่ยน ลง

วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๔๘๓ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๗ หน้า ๔๕๒

วันที่ ๒๗ สิงหาคม ค.ศ. ๑๙๓๑ และวันที่ ๑๔ มีนาคม
ค.ศ. ๑๙๓๒

ง. รัฐบาลอังกฤษจะได้แจ้งให้รัฐบาลไทยทราบโดยทาง
ผู้แทนของรัฐบาลอังกฤษที่กรุงเทพฯ ฯ โดยเร็วที่สุดที่จะทำ
ได้ ถึงบรรดาคำขอซึ่งทำตามความในอนุวรรค ข. ข้างต้น
และรัฐบาลไทยจะได้แจ้งให้ผู้แทนฝ่ายอังกฤษที่กรุงเทพฯ ฯ
ทราบถึงบรรดาคำขอซึ่งทำตามความในอนุวรรค ค. เช่นเดียวกัน

๕. ได้แนบแผนที่แสดงว่าร่องน้ำใหม่และร่องน้ำเก่า
ของแม่น้ำสายอยู่แห่งใด มากับบันทึกไปด้วยแล้ว

ป.ช. โฟการ์ดี

หลวงสิทธิสยามการ

ว.ย. โรเบิร์ต

พระอนุรักษ์ภูเบศ

พระพนม

พระยาประทีปกลศาสตร์

เชิงราย

วันที่ ๒๔ มีนาคม ๑๙๓๕

มาตราส่วน ๑:๑๖๐๐๐

SCALE 1:16000

เชียงใหม่

OLD DEEP-WATER CHANNEL
NEW DEEP-WATER CHANNEL

Rajan Prakesh Koleschka
CHIEF ENGINEER T.S.E.

ASSC. EXECUTIVE ENGINEER T.S.E.

